

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000126

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-05-2024

Статус: Підтверджена МОН

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №920 від 26.06.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гурак Галина Михайлівна

2. Halyna M. Gurak

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7563-9349

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.07

Назва наукової спеціальності: Педагогічна та вікова психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-05-2024

Спеціальність за освітою: Практична психологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.053.03

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.31.31

Тема дисертації:

1. Психологічні чинники розвитку емоційної стійкості підлітків
2. Psychological factors in the development of emotional stability in adolescents

Реферат:

1. Дисертація присвячена вивченню психологічних чинників розвитку емоційної стійкості підлітків. У дисертаційному дослідженні здійснено науково-теоретичний аналіз до вивчення феномену емоційної стійкості, онтогенетичної динаміки розвитку чинників виникнення та підходів до психологічної корекційно-розвивальної роботи з досліджуваною дефініцією. Емпірично виявлено, що старші підлітки більш емоційно нестійкі, та більш яскраво проявляють індивідуальні психологічні якості, які взаємопов'язані із емоційною стійкістю, аніж молодші. Виявлено ряд груп психологічних чинників, які впливають на рівень розвитку емоційної стійкості підлітків. Шляхом застосування факторного аналізу, виділено ряд психологічних чинників емоційної нестійкості підлітків, серед яких: дисбаланс самооцінки та особистісних можливостей, особистісна невпевненість, що компенсується самоконтролем, низька опірність до стресу, імпульсивність на фоні невпевненості, дисонанс у оцінці власного «Я», мотиваційна полярність, емоційна невизначеність,

публічна невпевненість, невпевненість у власних силах, агресивно-впевнена поведінка. Додатковий зріз показників емоційної стійкості підлітків під час переживання ними глобальних неконтрольованих криз (пандемія та повномасштабне воєнне вторгнення РФ на територію України у 2022 році) показав тенденцію до зниження емоційної стійкості підлітків. Створено модель розвитку та оптимізації емоційної стійкості підлітків. Обґрунтовано, розроблено, апробовано та доведено ефективність програми розвитку та оптимізації емоційної стійкості підлітків, спрямованої на корекцію виокремлених нами психологічних чинників виникнення емоційної нестійкості та закріплення у старших підлітків навичок самоусвідомлення власних емоційних станів, адекватного емоційного реагування на нестандартні життєві ситуації. Сформульовано рекомендації для підлітків та їх найближчого оточення: педагогів/батьків/опікунів, що спрямовані на превенцію емоційної нестійкості та забезпечення психоемоційної підтримки підлітків в межах найближчого оточення.

2. The dissertation is dedicated to the study of psychological factors influencing the development of emotional stability in adolescents. The research includes a scientific-theoretical analysis aimed at exploring the phenomenon of emotional stability, ontogenetic dynamics of the development of factors contributing to its emergence, and approaches to psychological correction and developmental work based on the examined definition. Empirically, it has been found that older adolescents are more emotionally unstable and express individual psychological qualities related to emotional stability more vividly than younger ones. Several groups of psychological factors influencing the level of emotional stability development in adolescents have been identified. Through the application of factor analysis, psychological factors of adolescents' emotional instability have been distinguished, including: self-esteem and personal capabilities imbalance, personal insecurity compensated by self-control, low stress resistance, impulsivity against a background of uncertainty, dissonance in self-evaluation, motivational polarity, emotional ambiguity, public insecurity, self-doubt, and aggressive-confident behavior. An additional analysis of indicators of adolescents' emotional stability during their experience of global uncontrollable crises (the pandemic and the full-scale Russian invasion of Ukraine in 2022) showed a tendency towards a decrease in adolescents' emotional stability. In this work, a model for the development and optimization of emotional stability in adolescents has been created. The program for the development and optimization of emotional stability in adolescents has been justified, developed, tested, and its effectiveness has been demonstrated. The aim of the program is to address the psychological factors contributing to emotional instability and to enhance self-awareness skills in older adolescents. It focuses on cultivating an adequate emotional response to non-standard life situations. Based on the results of the research, recommendations have been formulated for adolescents, their parents (guardians), and teachers. These recommendations are focused on preventing emotional instability and providing psycho-emotional support for adolescents within their immediate surroundings.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Gurak H., Dolynska L. Psychological factors of emotional instability in adolescents. *International Journal of Innovative Technologies in Social Science*. Warszawa: RS Global. 2021. 4 (32). P. 21–27.
- 2. Лапшинська (Гурак) Г. Особливості емоційної стійкості особистості на різних вікових етапах. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка: Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. Київ; Ніжин: ПП Лисенко, 2014. Т. 11. Вип. 11

(Ч. 2). С. 19– 26.

- 3. Лапшинська Г. М. (Гурак) Особливості емоційної стійкості особистості під час кризи підліткового віку. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка: Психологія особистості. Психологічна допомога особистості. Київ; Ніжин: ПП Лисенко, 2014. Т. 11. Вип. 13. С. 297–302.
- 4. Лапшинська Г. М. (Гурак) Огляд основних груп чинників емоційної стійкості особистості. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Психологія». Харків: ФОП Петров, 2014. № 1121. Вип. 56. С. 23– 27.
- 5. Гурак Г.М. Емоційний інтелект як психологічний чинник розвитку емоційної стійкості молодших підлітків. Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України: Загальна психологія. Історична психологія. Етнічна психологія. Київ; Ніжин: ПП Лисенко, 2016. Т. 9. Вип.10. С. 80–88.
- 6. Гурак Г. М. Особливості взаємозв'язку компонентів локусу контролю з емоційною стійкістю особистості підлітків. Науковий вісник Херсонського державного Університету. Серія: Психологічні науки. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2016. Т. 2. Вип. 3. С. 23–27.
- 7. Гурак Г. М., Долинська Л. В. Технологія корекційно–розвивальної роботи щодо розвитку емоційної стійкості підлітків. Габітус. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Вип. 46. С. 74–79.
- 8. Лапшинська Г. М. (Гурак) Вікові особливості емоційної стійкості учнів. Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету: збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів університету за 2013 рік (4- 6 лютого 2014 р.). Київ: Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2014. С. 61–63.
- 9. Лапшинська (Гурак) Г. М. Огляд особливостей емоційної стійкості особистості під час кризи підліткового віку. «Психологія переживання кризових подій. Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції. Ніжин, 2014. URL: http://www.ndu.edu.ua/images/stories/2014/konf_psy/lapshynska.pdf (дата звернення 09.06.2020).
- 10. Лапшинська Г. М. (Гурак) Теоретизування щодо розгляду психологічних чинників розвитку емоційної стійкості особистості. International scientific-practical conference of teachers and psychologists : materials of proceedings of the International Scientific and Practical Congress «The generation of scientific ideas», the 27th of November, 2014. Geneva: Publishing Center of the European Association of pedagogues and psychologists «Science», 2014. Vol. 2. P. 133–139.
- 11. Гурак Г. М. Адаптивність як психологічний чинник емоційної стійкості старших підлітків. Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету. Матеріали звітної науково-практичної конференції викладачів, докторантів та аспірантів факультету філософської освіти і науки 14-18 березня 2016 року. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. С. 213–216.
- 12. Гурак Г. М. Особливості рівневого прояву емоційної стійкості молодших підлітків. Академія молода: зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. студ., аспір. та молод. уч., 15 квітня 2016 р. м. Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2016. С. 77–80.
- 13. Гурак Г. М. Психологічні особливості взаємозв'язку емоційної стійкості та вольової саморегуляції особистості молодших підлітків. «Вектори психології – 2016». Матеріали Міжнародної молодіжної наукової конференції (27 квітня 2016 р.). 19 м. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2016. С.104– 108.
- 14. Гурак Г. М., Долинська Л. В. Психологічні особливості підвищення емоційної стійкості підлітків в кризових умовах життєдіяльності. Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства [Електронне видання]: збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ірпінь, 20 квітня 2023 року. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 81–84.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долинська Любов Василівна
2. Liubov V. Dolynska

Кваліфікація: к.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1817-1102

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=2HfROiUAAAAJ>;
<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216884363>;
<https://www.webofscience.com/wos/author/record/37306572>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевченко Наталія Федорівна
2. Nataliia F. Shevchenko

Кваліфікація: д.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5297-6588

Додаткова інформація: Researcher ID I-2214-2018; Scopus ID 57210214638;
https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=INA_gYAAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

